

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tractatvs De Officiis, Electionibvs, Dignitatibvs, Et
Beneficiis Ecclesiasticis**

**Coras, Jean de
Colonia Agrippina, 1596**

VD16 C 5049

3 De electione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63394](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63394)

nullibi probatur. Vndè nec verū est quod dicunt per postulationem ad electionem deueniri. Licet verum sit, per postulationem perueniri ad prouisionem, ex gratia superioris, Io. Mona. c. 1. de post. præl. in 6. cui, vt sæpe diximus, postulatio innititur. ca. pen. de post. præl. glos. c. sicut, §. non derogando, de elect. in prag. Sed nec illis assentior postulationem nescio quam non solennem effingentibus. Panor. c. 1. col. fi. de post. præl. & in d. c. quia propter, 2. qu. quam ab eo peti dicunt, qui dispensare non potest: Cuius tamen consensus propter authoritatem quā in postulatum habet, exigitur. Veluti ab abbate, aut patre, si monachus vel filiusfamilias postuletur eligendus. c. fi. religiosus, de elect. in 6. Hęc enim deliramenta sunt: cum abbatis, & patris authoritas respectu postulati duntaxat considerari possit: postulatio autē, non nisi apud superiorem postulantium fiat. d. c. 1. cum vulg. de post. præl. Et hi tantum postulari possint qui eligi prohibētur. c. fi. illo tit. Monachum autem eligi posse constat, licet electioni sine abbate consensum præstare nequeat, c. si religiosus, de elect. in 6. de filiofamilias quoq; ambigere neminē puto, cū in spiritualibus sui iuris censeatur. c. fi. de iud. in 6.

De electione. Cap. III.

SUMMARI A.

- 1 *Electio quid.*
- 2 *Dignitas ecclesiastica.*
- 3 *Papa non maior Episcopo.*
- 4 *Prior conuentualis habet dignitatem.*
- 5 *Archidiaconus an habeat dignitatem.*
- 6 *Primiceriatu an dignitas.*

G 3

7 Per-

- 7 Personatus.
- 8 Officium.
- 9 Electionum solennia.
- 10 Columba Spiritus Sancti occisa.
- 11 Collegij consensus communiter præstandus.
- 12 Eligere quis possit.
- 13 Electio quando per procuratorem.
- 14 Eligere qui prohibeantur.
- 15 Monialis pubes eligit.
- 16 Excommunicatus an eligat.
- 17 Suspensus non eligit.
- 18 Electio an sit ordinis.
- 19 Eligendo delinquentes quando priuentur.
- 20 Electio per abusum secularis potestatis.
- 21 Eligi qui prohibeantur.
- 22 Excommunicatus non potest eligi.
- 23 Ignorantia electorum quando profit electo.
- 24 Electio an fiat sub conditione.
- 25 Christus Petrum sub conditione elegit.
- 26 Electio clandestina an valeat.
- 27 Electio non tantum iuris, quàm collatio tribuit.
- 28 Maior pars electioni consentiat.
- 29 Præsentatio à maiori parte patronorum.

Ed iam de electione dicendum, quæ t̄ nihil
 1 **S**aliud est, quàm idoneæ personæ, ad dignitatē
 ecclesiæ vacantem, solennis euocatio. c. cum
 in cunctis, in princ. de elect. ca. 1. & 2. de concess.
 præb. ca. Osius, §. fin. 61. dist. Est autem t̄ dignitas
 2 ecclesiastica, quæ iure communi ecclesiasticæ rei
 administrationem cum iurisdictione habet: Pa-
 nor. c. de multa, de præb. Arch. c. 1. de consue. in 6.
 vt Episcopatus, qui ceteris honoribus ecclesiasti-
 cis eminetior est & sublimior, c. pe. de præb. ideo
 que

que Episcopi dicuntur summi Pontifices, c. de his,
 de cons. di. 5. quibus ne Papa t quidem ordine ma- 3
 ior est. ca. in novo, 21. dist. Abbas præterea digni-
 tatem habet, ca. 2. de iud. c. si quis deinceps, 16. q. 7.
 ei enim rerum monasterij administratio cõmissa
 est, c. edoceri, de rescrip. concessa etiam in Mona-
 chos iurisdictione, ca. quanto, de offi. ord. eiusq;
 exemplo, prior t conuentualis, cui, c. nisi essent, de 4
 præb. in abbatis modum aliquorum religioforũ
 collegio prælatus est. gloss. Clem. 1. de sup. negli.
 præl. Cui ideo causæ sedis Apostolicæ, (quæ con-
 stitutis tantum in dignitate committuntur) c. sta-
 tutum, in prin. de rescript. in 6. delegari possunt.
 Clem. & si principalis, eod. tit. Archidiaconus t 5
 item dignitatem habere dicitur, cum teneat vicẽ
 Episcopi, & habeat iure cõmuni iurisdictionem.
 c. 1. c. ad hæc, de offi. Arch. glo. c. 1. de offi. leg. in 6.
 Quod licet immutarit cõsuetudo, quia nulla for-
 tẽ in Ecclesia vtatur iurisdictione Archidiaconõ.
 Si tamen prærogatiuis in choro & capitulo fun-
 gatur, in dignitate nihilominus dicitur esse. Ar-
 chi. d. ca. 1. Are. cons. 23. in prin. Primiceriatum t 6
 denique aduersus alios, Alex. cons. 77. vol. 2. dig-
 nitatẽ esse autumo. ca. cum accessissent, de cons.
 Aret. dict. cons. 23. Cum in clericos delinquentes
 habeat iurisdictionem, c. perlectis, §. ad primice-
 rium, 25. dist. licet quandoque ab honore, in quo
 personam constituit personatus, & ab officio q̄
 exercet, iniuncto que munere, nonnunquam offi-
 cium dicatur. d. cap. cum accessissent. Est t autem 7
 personatus, honor & præcellentia quædam in
 Ecclesia, quæ canonicũ alijs etiam antè receptis,
 tam in choro, quàm in capitulo præfert. ca. 1. vbi
 Doct. de consuetud. in 6. Nam & persona præter
 vulgarem significationem, qualitatem in homi-

- ne notat, qua alius ab alio differt, vt alibi posui.
- 8 in l. i. ff. de stat. homin. Officium verò, † est ecclesiasticarum rerum administratio, sine præeminetia, & iurisdictione. d. c. i. Vt sacristia, ca. i. de offic. sacrist. c. saluator, i. q. 3. Quæ omnia recipi volo, nisi diuersum habeat cõluetudo. c. cum olim, de consue. ca. consuetudo, 12. dist. Aret. d. conf. 23. Sed iam satis huic digressioni datum: redeamus
- 9 ad electionem. Solenniter † in Episcopatibus, Abbatijs & alijs prælaturis, quæ mortuo pastore viduata dicuntur, triplici via fieri potest electio, per scrutinium videlicet, compromissum, & inspirationem. c. quia propter, de elect. Inspirationisque via dupliciter. glos. ca. sicut, §. & cum humanæ, de elect. in prag. Per inspirationem veram quæ fit Deo optimo maximo miraculosè reuelante, c. statuimus, §. fi. 61. distin. & quasi inspirationem, cum electores, nullo tractatu præcedente, omnes vno ore in vnum consentiunt. dict. c. quia propter. Sed neutrum hodie in vsu esse argumento est, quòd † columba quæ Spiritum sanctum afferre solebat, à Coruo iamdiù, vt Canonistæ dicunt, enecata sit. Hostiens. cap. qualiter, de elect. gloss. dict. §. & cum humanæ. Quæ formæ ab alijs copiosissimè tractantur. Specul. tit. de elect. Panor. d. ca. quia propter. In electionibus verò inferiorum dignitatum, hoc tantum est solenne, vt singulorum consensus, in communi, id est, collegialiter præstetur. c. in Gen. §. i. de ele. c. sicut, eo. tit. in 6. Nam & in quibuscunq; actibus collegij, & vniuersitatis perpetuū est, vt singulos separatim cõsentire non satis fit: sed conuocati † cõmuniter consensum præstare debeant. l. 2. de decur. lib. 10. gloss. cap. cum omnes, de const. Quod alibi scriptores copiosè tractant. Bart. l. oēs populi, ff. de

ff. de iustit. & iur. gloss. d. §. & cum humanæ. doct.
 d. c. cum omnes. Eligere t̄ potest qui est de colle- 12
 gio Ecclesiæ vacantis, c. à nobis. de iur. patr. c. fin.
 16. quæst. 7. nec per se tantum, sed etiam per aliū:
 si vel præsens ægrotet vel absens iusto impedi-
 mento detineatur, d. c. quia propter. §. illud. & ca.
 pen. de elect. in 6. & procuratorem t̄ sacris initia- 13
 tum, Clement. vt hi qui. de ætat. & qualit. eundē-
 que collegam. d. c. quia propter. §. illud. cōstituat.
 Alioqui electionis negotium, cum in eo delecta
 censeatur personæ industria, c. is cui. de offic. leg.
 in 6. per procuratorem explicari non potest, d. §.
 illud. tamen si in cæteris vniuersitatis negotijs, p-
 curator etiam à non impeditis rectè constitua-
 tur. c. constitutus, vbi Doct. de appell. Panor. d. §.
 illud. Eligere t̄ nonnulli prohibentur, & impri- 14
 mis impuberes, c. ex eo. de elect. in 6. cū iudicio
 careant, & discretionē. l. cum prætor. §. penult. ff.
 de iudic. §. præterea. quib. non est permiss. Hodie-
 que puberes, nisi duodeuigesimum annum attige-
 rint, cū antè non possint sacris ordinibus ini-
 tiari. Cle. pen. & fin. de ætat. & qualit. Et nō exi-
 stens in sacris nequeat ferre suffragium, d. Clem.
 vt hi qui. nisi suapte natura sit ordinum incapax.
 Vt t̄ monialis, c. noua. de pœnit. gloss. c. diaconif- 15
 sam. 27. quæst. 1. quæ simulatque duodecimum an-
 num nacta est, in electione vocem habet. c. indem-
 nitatibus. de elect. in 6. Irregulares, c. is qui. §. fin.
 de senten. excomm. in 6. præterea interdicti, ca. 1.
 de postul. præl. c. cum inter R. de elect. excommu-
 nicati, t̄ c. postulastis. de cler. excom. c. venerabi- 16
 lem. de elect. (maiori tamen excommunicatione,
 c. illa. de electio. minori nanque censura ligati,
 sacramentorum tantum participatione remouē-
 tur, c. 2. de except. non eligendi facultate, aut his

- quæ sunt iurisdictionis.) c. fin. de cler. excommu.
- 17 Suspendi t quoque, nec conferre beneficia, c. quia diuersitatem. de conces. præb. nec eligere, ca. cum dilectus. §. quia vero. de consue. d. c. cum inter R. possunt, nisi à beneficio tantum, c. cum Vintoniēsis, iuncto. c. cum in cunctis. §. fin. de elect. aut minori essent suspensione, c. fin. de cler. excomm. suspensi. Quod interpretes, gloss. Clem. fi. de poen. Panorm. d. c. cum dilectus. Felin. c. apostolicæ. de except. alibi copiosissimè disputant. Nec prædictis obstat quod iurisdictionis magis quàm ordinis, electio t videatur. gloss. ca. transmissam. de elect. Et quæ sunt ordinis tantummodo tollat suspensio. gloss. Panor. d. c. cum dilectus. Nam propriè iurisdictionis non est electio, d. c. fin. de cler. excomm. cùm canonicis competat, c. fin. 16. qu. 7. qui iure communi iurisdictionem non habent: c. cum contingat. de for. compet. sed officij dici debet. Hosti. in summa. de elect. A quo suspensus, iure etiam eligendi suspensus ideo censetur. c. cum
- 19 Paulus. 1. quæst. 1. Qui postremò t in electione deliquerunt, eligere impediuntur. Sed non vno modo, nam quandoque vna vice tantum, vt qui intra trimestre, in ecclesia Cathedrali, vel regulari, nõ elegerunt. ca. ne pro defectu. de elect. Aut elegerunt, sed indignum scienter, d. ca. cum in cunctis. §. fin. & d. c. cum Vintoniensis. vel contra præscriptas electionum formas: c. quia propter. §. qui vero. de elect. nonnunquam ad tempus puta trium annorum si per t abusum secularis potestatis, electio facta sit, c. quisquis. de elect. conuocatis puta per electores personis laicis, c. quoniam. 1. 16. q. 7. aut in laicorum voluntatem electione collata. c. cum terra. & c. Massana. de elec. Nec me clam est, eo quoque casu per potestatis secularis abusum,
- fieri

fieri electionem, quo per vim, & impressionem
 Principis secularis, canonici coacti elegissent. c.
 nullus. 63. distinct. Innocen. d. c. quisquis. At nūc,
 vlla pœna electores afficiendi non sunt. d. c. cum
 Vintonien. de elect. gloss. d. c. quisquis. Eligi verò
 † prohibentur, qui aliqua infamiæ nota consper- 21
 si, c. laici. 33. distin. d. c. cum in cunctis. aut notabi-
 li corporis macula, vitiati sunt, c. 2. c. tua. de cler.
 agr. c. sine etenim. 49. distin. ca. cum inter canoni-
 cos. de electi. sicuti & indocti, aut qui natalium,
 ætatisue defectum patiuntur. c. cum in cunctis. de
 elect. Quæ omnia in superiore huius operis par-
 te accuratè tractata fuerunt. Suspensi, c. cum dile-
 ctus. §. quia vero. de consuet. ca. cum inter R. de e-
 lect. præterea, interdicti, ca. 1. de postu. prælat. ir-
 regulares, c. is qui. §. fin. de sentent. excomm. in fi.
 & † excommunicati, tam maiori, quàm minori 22
 excommunicatione, & quamuis vt doctores exi-
 stimant, eligentes hoc ignorent inutiliter eligun-
 tur. c. venerabilem. de elect. c. fin. cum glo. de cle.
 excommun. Neque enim potest electorum igno-
 rantia, incapacem, idoneum facere. ca. innotuit.
 de elect. Quod in ligato minori excommunicati-
 one, veluti Gregorij verbis, d. c. fin. de cler. excō.
 repugnans, reiiciendum censeo, nec me mouerit,
 quòd respectu natalium, non † pro fit electo igno 23
 rantia huiusmodi. d. c. innotuit. Hic enim defe-
 ctus multò grauior est, (cum super eo, in curatis
 beneficijs & quibuscunq̃ue dignitatibus, Papa so-
 lus dispenset. c. vnic. de fil. presby. in 6. Panorm. c.
 fin. eod. tit.) quam minor censura, quæ per Episco-
 pum vel proprium sacerdotem tolli potest, c. nu-
 per. de sent. excomm. his quoque casibus irrita fit
 electio, quibus non constare collationem dixi-
 mus. Quamuis in duobus doctor. non parum di-
 scri-

scriminis constituent, nam sub conditione, quæ
 tacitè inest, gloss. ca. 2. de elect. in 6. & clanculum,
 c. vn. vt eccles. benefic. factam collationem, licet
 nro iure valere dictum sit: tamen electiones ita
 celebratas, nullius putant esse momenti. cap. quia
 propter. §. fin. de elect. d. c. 2. & vtroque Docto.
 Ego verò nec his casibus, differentiam constitu-
 24
 endam arbitror, verius in primis existimans fa-
 ctam † sub conditione, si vacat, aut simili electio-
 nem non vitari. c. significasti. de elect. sicuti nec
 collationem, gloss. d. c. 2. admonitio enim quædã
 non conditio, hac adiectione continetur. l. muto.
 §. 1. ff. de tute. Nec solent ideo conditiones eius-
 modi actum suspendere. l. 3. ff. de leg. 1. l. aliquan-
 do. ff. de condi. & demonstr. Quæ ratione idem di-
 ci, nec improbabiler potest: in alijs quibuscun-
 que conditionibus, quæ ad præsens, aut præteri-
 tum tempus referuntur, l. cum ad præsens. ff. de
 reb. cred. vt eligo si possum, eligo Titium si viuit,
 25
 aut si legitimè natus est. Nam & † Christus cum
 ouium curam Petro committeret, non dissimili
 conditione vsus est, dicens, si diligis me, pasce o-
 ues meas. Ioan. vltim. d. c. significasti. Licet alij ge-
 neraliter doceant, electioni nec quidem dictio-
 nem adijci posse, quæ conditionem signet. Archi.
 & alij. dict. ca. 2. Quorum sententiam haud dubiè
 probauerim in conditionibus de futuro, d. l. cum
 ad præsens. quamuis tacitè insint. Veluti. Eligo
 Titium, si maior pars canonicorum consentiet,
 aut si electus intra tempus iuris, se fecerit conse-
 26
 crari. Io. Mona. d. c. 2. Quod † autem ad clandesti-
 nam electionem pertinet nec illis, gloss. & Doct.
 c. quia propter. §. fin. de elect. & in d. c. vn. vt eccl.
 benefi. assentior, qui eam ipso iure nullam absolu-
 tè docent: tametsi Innocè. Papæ responso fulciri
 videan-

videantur. d. c. quia propter. §. fin. Quod clancularias electiones improbens, eas ipso iure nullas reddere intelligitur. l. non dubium. C. de legib. c. quæ contra de regul. iur. in 6. Nam cum collatio quæ plenum ius tribuit, vimque electionis & confirmationis habet, clandestinitate mero iure non corruat. d. c. vn. vt eccle. benefic. minus † multo electio : Panormit. d. c. quia propter. §. fin. qua non tantum iuris præstatur. c. fin. de transla. epif. Nec eos iuuerit Innocentij constitutio, d. c. quia propter. §. fin. quæ vt nonnulli. Panorm. d. c. vni. & d. §. fin. rectè interpretati sunt, in electione ecclesiæ viduatæ, cathedralis, puta, aut regularis collegiatæ, cui hæc forma data est, duntaxat loquitur. Non etiam in alijs, quæ præscriptam formam nõ habent. Et in quibus solus canonicorum consensus, collegialiter, c. in Genesi, de elec. c. sicut & vtrobiq̃ue, gloss. & Doct. eod. tit. in 6. & vno contextu, Bonifac. Vital. Cle. ne Romani. §. porro. de elect. testamenti exemplo, l. hæredes palam. §. fin. ff. de testamē. præstitus sufficit. Si tamen † maior, & sanior pars capituli, consenserit. c. licet in fin. c. coram, c. quia propter. c. Cumana. & ca. congregato, de elect. In his enim quæ ad plures vt vniuersos pertinent, attenditur factum maioris, l. quod maior. ff. ad Munici. gloss. c. i. de reb. ecclesi. non alien. in 6. c. i. de ijs quæ fi. à maior. partis, & sanioris. c. ecclesia vestra. de eccl. c. si cui. eod. tit. in 6. Maiorem † autem partem intelligo, respectu totius vniuersitatis, & capituli, non partium cõparatione minorum. l. mortuo. ff. de fideiusso. Cũ enim vniuersitas sit imaginarium quoddam corpus, per singulares collegij personas repræsentatum. Panorm. d. c. ecclesia. Maior pars vniuersitatis tunc duntaxat facere dicitur, cum totius corporis

27

28

29

poris

30 poris maior pars consentit. cap. quoniam de iure patr. Nec t̄obstat, quòd efficax sit facta à maiori parte patronorum præsentatio, licet maior pars omnium non concurrat: hoc enim ideo, quia patroni vt singuli præsentant. Secùs igitur, vbi ab alijs, tanquam à collegio fieret præsentatio. d. ca. ecclesia. Panorm. Ioan. And. & Panorm. d. c. quoniam. Et hæc sunt electionum vitia, quæ animaduersione digna mihi visa sunt. Cætera verò quæ ab alijs, Roffre. in titu. de cau. propt. quæ vitia. elect. Rebuff. in §. fin. de reg. ad præla. no. fac. in concord. copiosissimè alibi tractantur, hic infercire superuacaneum duxi: quòd præsertim intelligam, nouella huius regni lege, c. vni. de electi. derog. in concord. electionibus prorsus abrogatum esse.

De nominatione. CAP. IV.

SUMMARI A.

- 1 *Nominatio in quo differat à postulatione.*
- 2 *Nominatio quando ius tribuat.*
- 3 *Rex Gallia ad prælaturas nominat.*
- 4 *Episcopus cuius ætatis esse debeat.*
- 5 *Nominandus à rege debet habere gradum.*
- 6 *Mendicantes possunt nominari.*
- 7 *Nominatio ad vacatura.*
- 8 *Nominatio quid.*
- 9 *Nominationes sunt gratia.*
- 10 *Nominatio an tribuat ius ad rem.*
- 11 *Gratia ante vacationem, conditionalis.*
- 12 *Ius ad rem affectiuum.*
- 13 *Nominatus an vicarium requirat*